

କୃତ୍ତିମ ବନ୍ୟା

ବଶାରେ ସହରବାସୀ ଜଳବଦ୍ଧ ହୋଇଯାଉଛନ୍ତି । ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ବଶା ପାଣି ଲହଡ଼ି ମାରୁଛି । ଲୋକେ ଗରୁ ପଦାକୁ ବାହାରି ପାରୁନାହାଁନ୍ତି । ଅନେକ ତଳିଆ ଅଞ୍ଚଳରେ ଲୋକଙ୍କ ଘରେ ପାଣି ପଶିଯାଉଛନ୍ତି । ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଯାଉଥିବା ଗାଡ଼ିମୋଟର ସବୁ ପାଣିରେ ବୁଡ଼ିଯାଉଛନ୍ତି । ଫଳରେ ଦାର୍ଘ ସମୟ ଧରି ତ୍ରାପିକ ଜାମ ହେଉଛନ୍ତି । ଲୋକେ ନିଜ ଗନ୍ଧବ୍ୟ ସ୍ଥଳରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ କଷ୍ଟ ସ୍ଥାକାର କରୁଛନ୍ତି । ଅନେକ ସମୟରେ ଏଥରେ ଜୀବନ ମଧ୍ୟ ଚାଲିଯାଉଛନ୍ତି । କିନ୍ତି ଦିନ ତଳେ ରାଜଧାନୀ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ପ୍ରବଳ ବର୍ଷାରେ ଏକ ନାଲରେ ପାଣି ସୁଆ ଛୁଟୁଥିବା ବେଳେ ସେଥୁରେ ଜଣେ ବାଲକ ଏଥରେ ଭାସିଯାଇ ପ୍ରାଣ ହରାଇଛନ୍ତି । ପ୍ରତିବର୍ଷ କଟକ-ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଏତଳି ଘଣଣା ଘପୁଛି ଏବଂ ମୂଲ୍ୟବାନ ଜୀବନ ଯାଉଛନ୍ତି । ଏହାକୁ ରୋକିବା ମଧ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧ ନୁହେଁ । କେତେ ଯାଗାରେ ସରକାର ନାଲ ବା ଡ୍ରେନ ଉପରେ ତାଙ୍କୁଣି ପକାଇବେ ? କିନ୍ତି ସ୍ଥାନରେ ଏହା ସମ୍ବନ୍ଧ । ଆଉ କିନ୍ତି ସ୍ଥାନରେ ବାଢ଼ି ଦିଆଯାଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ସବୁଠି ସବୁ ବେଳେ ଏହା ସମ୍ବନ୍ଧ ନୁହେଁ । ବର୍ଷାସମୟରେ ବା ବର୍ଷା ଛାଡ଼ିଯିବାର ଅଧିଗଣ୍ଯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସତର୍କ ରହିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହି ସମୟରେ ଅଭିଭାବକମାନଙ୍କର ଦାୟିତ୍ବ ରହିଛି । ବର୍ଷା ବେଳେ ବା ବର୍ଷା ଛାଡ଼ିଯିବା ପରେ କିନ୍ତି ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପଦାକୁ ଛାଡ଼ିବା ଅନୁଚ୍ଛିତ । ଏହା କେବଳ ଓଡ଼ିଶା ବା ଭୁବନେଶ୍ୱର ନୁହେଁ, ଦେଶର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମହାନଗରା ବିଶେଷ କରି ମୁମ୍ଭାଇ, ଦିଲ୍ଲୀ ଭଲି ନଗରୀରେ ମଧ୍ୟ ସମାନ ପରିସ୍ଥିତି । ଶୁକ୍ରବାର ରାଜଧାନୀ ଦିଲ୍ଲୀରେ ପ୍ରବଳ ବର୍ଷା ପରେ ଅନେକ ଅଞ୍ଚଳରେ ବନ୍ୟା ଭଲି ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି ହେଲା । ଘଣ୍ଟା ଘଣ୍ଟା ଧରି ରାଷ୍ଟ୍ର ଜାମ ହେଲା । ବର୍ଷା ପାଣି ଖସିବାକୁ ସ୍ଥଳ ବିଶେଷରେ ଦେବୁଠି ଦୁଇଗଣ୍ଧ ସମୟ ଲାଗୁଛି । ଏହାର କାରଣ ହେଲା ଜଳନିଷାସନ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ତୁଟି । ବର୍ଷା ହେଲେ ପାଣି ସୁଆ ଛୁଟିବ । କିନ୍ତୁ ପାଣି କିପରି ଶାନ୍ତ ଖସିବ ସେହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେବା ଉଚିତ । ବଡ଼ ବଡ଼ ସହରରେ ଜଳସଂଖ୍ୟା ବୃକ୍ଷ ସହ ତାଳ ଦେଇ ବଡ଼ ବଡ଼ କୋଠାମାନ ଗଢ଼ିଦୁଇଛି । ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ବେଆଇନ ଭାବେ କୋଠା ନିର୍ମାଣ ହେଉଛି । ଜଳନିଷାସନ ନିମନ୍ତେ ରହିଥିବା ନାଲ ଉପରେ ଘର ତିଆରି ହେଉଛି । ଅଣ୍ଣୀୟ ଦୋକାନ ଘର ନିର୍ମାଣ ହେଉଛି । ରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ଜବର ଦଖଲ କରି ଘର ନିର୍ମାଣ ହେଉଛି । ରାଷ୍ଟ୍ର ଓ ଘର ମଧ୍ୟରେ କିନ୍ତି ଖାଲି ସ୍ଥାନ ରହନ୍ତି । ସମସ୍ତେ ଘର ତିଆରି କରି ଭଡ଼ା ଦେବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ । ନାଲରେ ପଳିଥିନ ଭର୍ତ୍ତା ହେଉଛି ଯାହା ଜଳନିଷାସନରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି । ଜଳସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ଗାଡ଼ିମୋଟର ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ଫ୍ଲ୍ଲୋଏ ଓରରବୁଜ ଏବଂ ବହୁତଳ କୋଠା ବା ଆପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ଗଢ଼ି ଉଠୁଛି । ଫ୍ଲ୍ଲୋ ଓରରବୁଜ ନିର୍ମାଣ ମଧ୍ୟ ସହରରେ କୃତିମ ବନ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି ହେବାର ଏକ ବଡ଼ କାରଣ । ଫ୍ଲ୍ଲୋ ଓରରବୁଜ ଉପରୁ ବର୍ଷା ପାଣି ଗଢ଼ି ଆସି ତଳେ ବନ୍ୟା ଭଲି ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି ହେଉଛି । ଏହାର ପ୍ରତିକାର ନିମନ୍ତେ ମାଷର ପ୍ଲାନର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଭୁତଳ ଡ୍ରେନ ନିର୍ମାଣ ସହ ରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ଜବରଦଖଲ ମୁକ୍ତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ରାଷ୍ଟ୍ର କଢ଼ିରେ ବେଆଇନ ନିର୍ମାଣକୁ ଭାଙ୍ଗିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହା ସହିତ ଜଳ ନିଷାସନର ପ୍ରାକୃତିକ ପଥକୁ ଉନ୍ନତ ରଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଜଳର ପ୍ରକୃତି ହେଲା ତଳକୁ ଗଢ଼ିବା । ଏହାକୁ ରାଷ୍ଟ୍ର ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ବନ୍ଦ ବାନ୍ଦ ଏହାକୁ ଅନ୍ତକାଳରେ ବନ୍ୟା ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି ହେବା ସ୍ଥାଭାବିକ । ରାଜଧାନୀ ଭୁବନେଶ୍ୱରର କଲେବର ଏବଂ ଜଳସଂଖ୍ୟା ଗତ ତିନି ଦଶମ ମଧ୍ୟରେ ୪ ମୁଣ୍ଡ ବୃକ୍ଷ ପାଇଛନ୍ତି । ସହରରେ ଶହ ଶହ ଆପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ନିର୍ମାଣ ହୋଇଛି । ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ଫ୍ଲ୍ଲୋ ଓରରବୁଜ ନିର୍ମିତ ହୋଇଛି । ରାଷ୍ଟ୍ର ଅବରୁଦ୍ଧ କରାଯାଇ ନିର୍ମାଣ ହୋଇଛି । ଏଥରେ ବହୁ ବଡ଼ ବଡ଼ିଆ, ପ୍ରଭାବଶାଳି ବ୍ୟକ୍ତି ସମ୍ପଦ ।

ଶ୍ରୀକୃତି ଧ୍ୟାନ

ଭାରତୀୟ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଏପରି ବିପୁଳ ସଂଖ୍ୟାରେ
ବିଦେଶ ଗମନ ପଛରେ ଯେଉଁ ଦୁଇଟି କାରଣ ନିହିତ ଅଛି
ବୋଲି କୁହାଯାଇଛି, ତାହା ହେଲା ଭାରତରେ ଯଥେଷ୍ଟ
ସଂଖ୍ୟକ ମେଡ଼ିକାଲ କଲେଜ ଓ ସିରର ଅଭାବ ଏବଂ
ଏଠାରେ ଡାକ୍ତରୀ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରିବା ପାଇଁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ
ବହନ କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଥିବା ଆକାଶଖାର୍ପୀ ଫି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଖର୍ଚ୍ଛି । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ସମ୍ୟକ ଧାରଣା ପାଇବା ପାଇଁ ଏ
ସମ୍ପର୍କତ ଏହି ପରିସଂଖ୍ୟାନ ଦୃଷ୍ଟବ୍ୟ । ଏବୁ ସୁମ୍ଭ୍ୟ
ହୋଇଯାଇଛି ରଷ, ଯୁକ୍ତୀନ ଯୁଦ୍ଧ ସଂଘିତ ହେବା
ପରେ । ଆମ ଦେଶରେ ପ୍ରତି ବର୍ଷ ଡାକ୍ତରୀ ଶିକ୍ଷାରେ ସ୍ଥାତକ
ପ୍ରତୀୟ ତିର୍ଯ୍ୟକ ହାସଲ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ କଲେଜମାନଙ୍କରେ
ଉପଲବ୍ଧ ସିର (ଅର୍ଥାତ ଅଣ୍ଟରଗ୍ରାଜ୍ୟାଏ ମେଡ଼ିକାଲ ସିର)
ସଂଖ୍ୟା ହେଉଛି ପ୍ରାୟ ୯୦,୦୦୦ ମାତ୍ର (ଏକ ଲକ୍ଷରୁ
କମ) । କିନ୍ତୁ ଏହା ପାଇବା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟତା ସାବ୍ୟପ୍ରତି
କରିବାକୁ ଥିବା ‘ନିଟ’ ପରିକ୍ଷାରେ ୧୭ ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ
ଆଶାୟ ପ୍ରାପ୍ତି ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏଇ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ
ପ୍ରାୟ ଅଧାରୁ ଅଛି ଅଧିକ, ପ୍ରାୟ ୮.୪ ଲକ୍ଷ ପ୍ରାପ୍ତି ଯୋଗ୍ୟତା
ଆଶାରେ ଉପରେ ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟି ।

ମାନ୍ୟତା ତାଳକରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଥାନ୍ତି ।
ଘରୋଇ ମେଡ଼ିକାଲ କଲେଜରେ ସରକାରୀ କୋଟା
ଅନ୍ତର୍ଗତ ସିଟ ଟିଏ ପାଇଲେ ମଧ୍ୟ ତଥାପି ତାହା ଏପରି
ବ୍ୟୟ ବହୁଳ ହୋଇଥାଏ ଯେ ସାଧାରଣ ପରିବାରର ପିଲାଟିଏ
ପାଇଁ ତାହା ପହୁଞ୍ଚ ବାହାରେ ହୋଇଥାଏ । ଏପରି ଘରୋଇ
କଲେଜରେ ତାଙ୍କରା ଶିକ୍ଷା ଲାଭ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଖର୍ଚ୍ଚ
ଅନ୍ତର୍ଦ୍ୟନ ଏକ କୋଟି ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ
ହୋଇଥାଏ । ଏପରିସ୍ଥଳେ ଏହି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଏକ ବିକୃତି
ପରିସ୍ଥିତ ହେବା ଦେଖାଯାଇଥାଏ । ଯୋଗ୍ୟତା ତାଳିକାର
ଅପେକ୍ଷାକୁ ଉପରେ ଥିବା ମେଧାବୀ ଛାତ୍ରଟିଏ ଯଦି
ଅସ୍ଵଚ୍ଛଳ ପରିବାରର ପିଲା ହୋଇଥାଏ ଓ ତେଣୁ ତାକୁ
ମିଳିଥିବା ସିର ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ସେ ଅକ୍ଷମ ହୁଏ, ତାହେଲେ
ତାଳିକାର ତଳେ ଥିବା ମେଧାହୀନ କିନ୍ତୁ ଧନବାନ କୌଣସି

ଏକ ପିଲାଟି ସେ ସିଟ ଦଖଳ କରିନ୍ତା ଅଥ୍ୟକ୍ରମ ନୀତା
କଟ ଅପା ମାର୍କ ଯେ ଏହି ବିକୁଣ୍ଠ ସୃଷ୍ଟିରେ ସହାୟକ
ହୋଇଥାଏ, ତାହା ସୂର୍ଯ୍ୟବା ନିଷ୍ଠାୟୋଜନ ।

ସିନ ସଂଖ୍ୟା ଦେଖାଇଲ ଗଲେ ପାଇଁ ୮୩ ହଜାର ।

୨୮୭ଟି ସରକାରୀ ଓ ୨୦୮୮ଟି ଘରୋଇ ମେଡ଼ିକାଲ କଲେଜକୁ ମିଶାଇ ୪୪୯ କଲେଜରେ ମୋଟ ୮୨ ହଜାର ୯୫୭ ଏମବିବିସ୍ସ ସିଟ ଉପଲବ୍ଧ ଅଛି । ହେଲେ ତାଙ୍କରୀ ନାମ ଲେଖା ପାଇଁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ୧୫ ଲକ୍ଷରୁ ଅଧୂକ ଛାତ୍ରଶାତ୍ର ନଗ ପଞ୍ଜୀକରଣ କରୁଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାରେ ମଧ୍ୟ ସମାନ ଅବସ୍ଥା ଓ ଜେଇର ୧୪୭୭ ମେଡ଼ିକାଲ ସିଟ ପାଇଁ କାଉନସେଲିଂ କରୁଥିବାବେଳେ ରାଜ୍ୟରେ ଆଶ୍ୟୋଜିକ ସଂଖ୍ୟା ୧୦ ହଜାରରୁ ଅଧୂକ । ସରକାରୀ ମେଡ଼ିକାଲ ସିଟ ପାଇବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ଛାତ୍ରଶାତ୍ର ଯଦିଓ ଘରୋଇ ମେଡ଼ିକାଲ କଲେଜରେ ନାମ ଲେଖା ପାଇଁ ଆଶା ରଖୁଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଘରୋଇ କଲେଜର କୋର୍‌ପି ବହନ କରିବା ସେମାନଙ୍କ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସମ୍ବନ୍ଧପର ହେଉନି । ତେଣୁ ଦେଶର ଅଧିକାଂଶ ଛାତ୍ରଶାତ୍ର ଯୁକ୍ତେନ, ରୁଷିଆ, ନେପାଳ ଆଦି ଦେଶରେ ମେଡ଼ିକାଲ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଯାଉଛନ୍ତି । ମିଳିଥିବା ସୂଚନା ଅନୁସାରେ ମରୋଟ ଏକ ମହିନାରେ ମରୋଟ ଏମରିଖିଏମ

ଯୁକ୍ତେନର ଏକ ଦୋଷିକାଳୀ କଲେଜରେ ଏମବଦ୍ୟସ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ହାରାହାରି ୪ ହଜାର ୫୫ଶ ଯୁକ୍ତେନ ତଳାର ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଉଛି । ଯାହାକି ଭାରତୀୟ ମୁଦ୍ରାରେ ଅନୁମାନିକ ୩ ଲକ୍ଷ ୩୦ ହଜାର ଟଙ୍କା । ତେବେ ସେଠାରେ ଛାତ୍ରାତ୍ମା ଗ ବର୍ଷ ଧରି ଏମବିବିଦ୍ୟସ ପଡ଼ିଥାଏଇ । ଏଥୁପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ୍ୟ ୧୮ ରୁ ୨୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସର୍ବାଧ୍ୟକ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ହେଲେ ଭାରତରେ ଏପରିକି ଓଡ଼ିଶାରେ ମଧ୍ୟ ଘରୋଇ କଲେଜରେ ମେଡିକାଲ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ପିଲାଙ୍କୁ ବାର୍ଷିକ ହାରାହାରି ୧୭ ରୁ ୧୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ଦେଖୁବାକୁ ଗଲେ ଭାରତରେ ୪ ବର୍ଷରେ ଏମବିବିଦ୍ୟସ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଉଥିବା ଅର୍ଥ ରାଶିର ୪୦ ପ୍ରତିଶତରୁ କମ ଅର୍ଥାତ୍ ଅଧି ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଯିଲାମାନେ ଏମବିବିଦ୍ୟସ ପଢ଼ିବାରେ ସନ୍ତୋଷ ହେଉଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଦେଶର ଅଧିକାଂଶ ଛାତ୍ର ଏଠାକୁ ଡାକ୍ତରୀ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଯାଇଥାଏ । ରୁଷିଆରେ ମଧ୍ୟ ଏମବିବିଦ୍ୟସ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ୨୦ ରୁ ୨୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୁଏ । ସେହିପରି ବିଦେଶରେ ମଧ୍ୟ କୌଣସି

ଭାରତରେ ପକ୍ଷ କରିବାକୁ ହୋଇଥାଏ କମ ଖଣ୍ଡ ଓ
ସିଂହ ପାଇବା ପାଇଁ ହିଁ ପିଲାମାନେ ବିଦେଶ ଯାଇଥାଏଟି।
ଏକ ଜନକଳ୍ୟାଣ ରାଷ୍ଟ୍ରର ଯଦି ସର୍ବନିମ୍ନ ମୌଳିକ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୋଲି କିଛି ଥାଏ, ତାହା ହେଉଛି ନାଗରିମାନଙ୍କୁ
ଉଚ୍ଚ ମାନର ନିଃଶ୍ଵର ସାର୍ବଜନୀୟ ସ୍ଥାପ୍ନୀୟରେବା ଓ
ଶିକ୍ଷାସେବା ପ୍ରଦାନ। ୧୯୮୦ ଦଶକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଥାପ୍ନୀୟ
ସେବା ଏଠାରେ ରାଷ୍ଟ୍ରର ଦ୍ୱାରା ହୋଇ ରହିଥିଲା । ତା
ପର ୦୩ ରୁ ଏଠାରେ ସ୍ଥାପ୍ନୀୟରେବା ଏକ ଘରୋଇ
ବ୍ୟବସାୟରେ ପରିଣତ ହେବା ସହିତ ଡାକ୍ତରୀ ଶିକ୍ଷା
ମଧ୍ୟ ତାହା ହୋଇଯାଇଛି । ସରକାର କ୍ୟବା ଡଳି ଦେଶରେ
ଅନୁସୂଚ ମଢ଼େଲ କିମ୍ବା ଅତିତ ହ୍ରିନେନର ଏନ୍ଧାଚିତ୍ତର
ଜାତୀୟ ସ୍ଥାପ୍ନୀୟ ସେବା ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ମଢ଼େଲ ରୂପେ ଗୃହଣ
କରି ଏଠାରେ ନାଗରିକମାନଙ୍କୁ ସିଧାସଳଖ ବ୍ୟବସ୍ଥାନ୍ୟ
ଉଚ୍ଚମ ସ୍ଥାପ୍ନୀୟରେବା ପ୍ରଦାନ ସହିତ ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ
ସରକାରୀ ମେଢ଼ିକାଲ କଲେଜମାନ ସ୍ଥାପନ କରି ସୁଦର୍ଶନ
ଡାକ୍ତର ମାନଙ୍କୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରେ ରାଷ୍ଟ୍ରର ସମ୍ବଲ
ବିନିଯୋଗକୁ ସାଲିଶହାନ ଗ୍ରାଥମିକତା ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ।

କଟନ୍‌ଥ ଓ ହରୁମାନ

॥ ଭାକ୍ତର ଦଲ୍ଲୀପ କୁମାର ମହାରଣୀ ॥

ମହୋଦଧର ଉଲା ତରଜମାଳା ଓ ଡଙ୍ଗିତ ଭାଷଣ ଗର୍ଜନ ପୁରା ସହରର କୋଣେ କୋଣେ ଶବ୍ଦାଯିତ ହୁଏ । ଏହି ଉପକର ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରି ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ନିରୋଳାରେ ନିଃଶବ୍ଦରେ ସାଧନ - ଭଜନ କରିବାରେ ବାଧା ସୁଷ୍ଠି କରୁଥିଲା । ତେଣୁ ଉକ୍ତମାନେ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଏ ସର୍ବକରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ । ତଦନ୍ତେ ଭଗବାନ ହନ୍ତୁମାନଙ୍କୁ ଏହାର ପ୍ରତିକାର କରିବାକୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ । ସେହି ଅନୁସାରେ ମହାବାର ହନ୍ତୁମାନ ବିଶାଳ ବିରାଜକାଯ ରୂପ ଧରି ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ଦକ୍ଷିଣ ଦୂଆର ପାଖରେ ଦଶ୍ରୀୟମାନ ହୋଇ ସମୁଦ୍ରର ଗର୍ଜନଙ୍କୁ ଗୋକିଦେଲେ । ସେହି ଦିନଠାରୁ ସମୁଦ୍ରର ଗର୍ଜନ ଆଉ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ଉଚ୍ଚରକୁ ପ୍ରବେଶ କରିପାରେ ନାହିଁ । ଏହି ଘରଣାରେ କୌଣସି ଆଳକାନ୍ତିରା ନାହିଁ । ଏହା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯେତେ ଝଡ଼, ଝଞ୍ଚା, ବତାସ ହେଲେ ସୁନ୍ଦର ଗର୍ଜନ କେତେ ବି ମନ୍ଦିରକୁ ଶୁଣାୟାଏ ନାହିଁ । ଏହି ବିଶାଳ ହନ୍ତୁମାନଙ୍କ ମୂର୍ଖର ଉଚ୍ଚରା ପ୍ରାୟ ୧ ୮ ମୁଠର । ଏହାକୁ କାନପାତା ହନ୍ତୁମାନ ବା ଶରଦେବୀ ହନ୍ତୁମାନ କୁହାଯାଏ । ସେ ମନ୍ଦିରର ଦକ୍ଷିଣ ଦୂଆର ବାହାର ପଟେ ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ଶୋଭଣ ଶତାବୀରେ ଗୋଟିଏ ଅଭ୍ୟୁତ ଘରଣା ଘରିଥିଲା । ସେ ବର୍ଷ ଭାଷଣ ତୋପାନ ହେବାରୁ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ନାଳକଣ୍ଠ ଦେବୀ ହେଇ ବଜା ହୋଇଗଲା । ତାକୁ ସିଧା କରିବାକୁ ବହୁତ ଚେଷ୍ଟା କରାଗଲା । ବିରିନ୍ଦ ଆହୁ ଅନେକ ବିଶାଳା, ମିଥା ଓ ଜଞ୍ଜିନିଅମାନେ ଆସି ବହୁତ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କଲେ ବି କେହି କୃତକାର୍ୟ ହୋଇପାରିଲେ ନାହିଁ । ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ହେଉଛି ଓଡ଼ିଶାର ସଂଘାତିର ନିଶାଶା ।

ତକୁ ତୀର୍ଥ ପାଖରେ ଦରିଆ ବେଢ଼ି ହନ୍ତୁମାନ ବିଦ୍ୟମାନ । କଥୁତ ଅଛି ସମୁଦ୍ରର ଉତ୍ତାଳ ଜଳରାଶି ପୁରା ସହର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରି ଜନବସ୍ତି ଓ ବାସିଦାମାନଙ୍କର ବହୁତ କ୍ଷତି ସାଧନ କରୁଥିଲା । ବେଳେବେଳେ ତାଙ୍କର ସର୍ବସ୍ଵ ସମୁଦ୍ର ହରଣ କରି ନେଉଥିଲା । ଘର ଦୁଆର ଭାଙ୍ଗି ପକାଉଥିଲା । ତେଣୁ ସମୁଦ୍ରର ଅତ୍ୟାଚାରରେ ଅତିଷ୍ଠ ହୋଇ ସେମାନେ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଗୁହାରା କଲେ । ସେମାନଙ୍କର କରୁଣ ପ୍ରାର୍ଥନା ଶୁଣି ଜଗନ୍ନାଥ ହନ୍ତୁମାନଙ୍କୁ ଏ ଦାୟିତ୍ୱ ଅର୍ପଣ କଲେ । ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଆଦେଶରେ ହନ୍ତୁମାନ କକ୍ଷତୀର୍ଥ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଠିଆ ହୋଇ ରହିବାରୁ ସମୁଦ୍ର ଉଚ୍ଚରାଙ୍କ ଆଉ ପୁରୀ ସହର ଉଚ୍ଚରକୁ ପ୍ରବେଶ କରେ ନାହିଁ । ବେଳେବେଳେ ହନ୍ତୁମାନ ନିଜର ଲକ୍ଷ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରିବା ପାଇଁ କକ୍ଷତୀର୍ଥ କ୍ଷେତ୍ର ଛାତ୍ରି ସି ୨୦୦୯୩ ର ଆଡ଼କୁ ଆସିଲାବେଳେ ତାଙ୍କର ହନ୍ତୁମାନଙ୍କର ଅନୁପମିତିର ସ୍ମୟୋଗ ନେଇ ସମୁଦ୍ର ପୁଣି ବାଙ୍ଗି ମୁହାଶ ଦେଇ ସହର ଉଚ୍ଚରକୁ ମାତ୍ର ଆସେ ଓ ଧନଜୀବନ କ୍ଷତି କରେ । ସେଇଠି ବାସିଦାମାନେ ପୁଣି ଆସି ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ, ଏହି ପ୍ରାଦୂର୍ବାର ସ୍ଥାୟୀ ପ୍ରତିକାର କରିବା ପାଇଁ । ଭଗବାନ ତାଙ୍କର କରୁଣ ଆବେଦନରେ ତରଳି ଯାଇ କହିଲେ, ତୁମେମାନେ ମିଶି ହନ୍ତୁମାନଙ୍କୁ ସେଇଠି ବାନ୍ଧି ପକାଅ । ଯେହିତି ସେ ଆଉ ସେଠାରୁ ପଳାଇ ଆସି ପାରିବ ନାହିଁ । ତଦନ୍ତୁମାରେ ବାସିଦାମାନେ ହନ୍ତୁମାନଙ୍କୁ ବେଢ଼ି ପକାଇ ସେହିଠାରେ ବାନ୍ଧି ପକାଇଲେ । ଅବଶ୍ୟ

ବ୍ୟାକ ପ୍ରକାରର ଜୀବିନ୍

॥ ଶ୍ୟାମ ସନ୍ଦର ସାମଳ ॥

ପ୍ରକାର ଦେଖୁବାକୁ ଯଦି ଜଣେ ନିଜର

ପାଇଁ କାହାର କାମ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଲ୍ଲି କରିଛି । ଏହାର ଅଧିକାରୀ କାହାର କାମ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଲ୍ଲି କରିଛି । ଏହାର ଅଧିକାରୀ କାହାର କାମ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଲ୍ଲି କରିଛି ।

କୁ ପରୁଥିବା ଆକାଶହୁଅଁ ପି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କୁରେ ଏକ ସମ୍ୟକ ଧାରଣା ପାଇବା ପାଇଁ ଏ ପରିଷ୍ଠାଂୟାନ ଦୃଷ୍ଟିବ୍ୟ । ଏସବୁ ମୁସଲ୍ଲେ ରଖ, ଯୁକ୍ତୋନ ଯୁଦ୍ଧ ସଂଘଠିତ ହେବା ଦେଶରେ ପ୍ରତି ବର୍ଷ ତାଙ୍କରା ଶିକ୍ଷାରେ ସ୍ଥାତକ ହାସଳ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ କଲେଜମାନଙ୍କରେ (ଔର୍ଫିର ଅନ୍ୟାନ୍ୟଙ୍କର ମେରିଟ୍ ଟିପ୍ପଣୀ) ହେଲେ ତାଙ୍କର ନାମ ଲେଖା ପାଇଁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ୧୫ ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ଛାତ୍ରଛାତ୍ର ନଗ ପଞ୍ଜୀକରଣ କରୁଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାରେ ମଧ୍ୟ ସମାନ ଅବସ୍ଥା । ଓଜନ୍କର ୧୪୭୭ ମେତ୍ତିକାଳ ସିଂ ପାଇଁ କାନ୍ତନୟେଲିଂ କରୁଥିବାବେଳେ ରାଜ୍ୟରେ ଆଶାୟକ ସଂଖ୍ୟା ୧୦ ହଜାରଗୁ ଅଧିକ । ସରକାରୀ ମେତ୍ତିକାଳ ସିଂ ପାଇବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ଛାତ୍ରାତ୍ମକ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ କଲେଜମାନଙ୍କରେ ବିଦେଶର ମେତ୍ତିକାଳ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ଏମୟାଇଜ (ମେତ୍ତିକାଳ କାଉନସିଲ ଅପି ଲକ୍ଷ୍ମିଆ) ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିବା ଜୟରୁ । ବିଦେଶରେ ଏମରିବିଏସ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା ଖର୍ଚ୍ଚ ଭାରତ ତୁଳନାରେ ଯଥେଷ୍ଟ କମ । ପ୍ରତିବର୍ଷ ୧୬ ଲକ୍ଷ ପିଲା ନିତ ପରାଷା ଦେଉଥିବାବେଳେ ଗ୍ରଲକ୍ଷ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ମାତ୍ର ୧ ଲକ୍ଷ ମାତ୍ର ପାଇଁ ମେରିଟ୍ ଟିପ୍ପଣୀ କରାଯାଇଛି ।

ପ୍ରାଚୀ ଗ୍ରୁହଣୀ କଟାଯାନ୍ତା ଦେଖିଲୁଙ୍କ ଦୟାଗୁ ଶୁଭ୍ରମ୍ଭାନ୍ତି ଅଧିକ, ପ୍ରାୟ ୮.୫ ଲକ୍ଷ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଯୋଗ୍ୟତା କାରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଥାନ୍ତି। ମେଡିକାଲ କଲେଜରେ ସରକାରୀ କୋଟା ଟିଏ ପାଇଲେ ମଧ୍ୟ ତଥାପି ତାହା ଏପରି ହାତଥାଏ ଯେ ସାଧାରଣ ପରିବାରର ପିଲାଟିଏ ହୁଣ୍ଡ ବାହାରେ ହୋଇଥାଏ । ଏପରି ପରେଇ କାନ୍ତରୀ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଖର୍ଚ୍ଚ କୋଟି ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଯାଉଛନ୍ତି । ମିଳିଥବା ସୂଚନା ଅନୁସାରେ ଯୁକ୍ତେନର ଏକ ମେଡିକାଲ କଲେଜରେ ଏମବିଦିଏସ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ହାରାହିର ଛଣ୍ଡ ଯୁକ୍ତେନ ତଳାର ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଉଛି । ଯାହାକି ଭାରତୀୟ ମୁଦ୍ରାରେ ଅନୁମାନିକ ଟା ଲକ୍ଷ ଟାଠୀ ହଜାର ଟଙ୍କା । ତେବେ ସେମାରେ ଶାତ୍ରାତ୍ମା ଓ ବର୍ଷ ଧରି ଏମବିଦିଏସ ପଢ଼ିଥାନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ୧୮୮୩ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସର୍ବାତ୍ମକ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ହେଲେ ଭାରତରେ ଶାତ୍ରାତ୍ମା ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଯାଉଛନ୍ତି । ମିଳିଥବା ସୂଚନା ଅନୁସାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଏପରିମଳିତରେ ଉପାର୍ଶ୍ଵ ହେବା ସହ ଭାରତରେ ପିଙ୍ଗି କରିବାକୁ ହୋଇଥାଏ । କମ ଖର୍ଚ୍ଚ ଓ ସିର ପାଇବା ପାଇଁ ହିଁ ପିଲାମାନେ ବିଦେଶ ଯାଇଥାନ୍ତି ।

ଏକ ଜନକଳ୍ୟାଣ ରାଷ୍ଟ୍ରର ଯଦି ସର୍ବନିମ୍ନ ମୌଳିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୋଲି କିମ୍ବି ଥାଏ, ତାହା ହେଉଛି ନାଗରିକମଙ୍କୁ ଉତ୍ତରାରେ ଶାତ୍ରାତ୍ମା ଓ ବର୍ଷ ଧରି ଏମବିଦିଏସ ପଢ଼ିଥାନ୍ତି । ଉତ୍ତର ମାନର ନିଃଶ୍ଵର ସାର୍ବଜନୀୟ ସ୍ଥାନ୍ୟସେବା ଓ ଶିକ୍ଷାସେବା ପ୍ରଦାନ । ୧୯୮୦ ଦଶକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଥାନ୍ୟ ସେବା ଏଠାରେ ରାଷ୍ଟ୍ରର ଦୟାରୁ ହୋଇ ରହିଥିଲା । ତା

ଜାଗନ୍ମହାର କୁରୁଯାଏ । କହି ଦନ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାହାର ଭାକୁ ମନେନାଶେ । ତାଙ୍କଠାରୁ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ସଫଳତା ଅର୍ଜନ କଲେ ଉଚ୍ଚ ବ୍ୟକ୍ତିର ସଫଳତା ମୁୟନ ହୋଇଥାଏ । ଏହିଭିତ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତି ସଫଳ ଜାଗନ୍ମହାର ଅତିବାହିତ କରୁଥିବା ବର୍ଗରେ ଆସିଥାନ୍ତି । ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ୟର ଦୁଃଖକୁ ଦୂର କରିବାରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଇଥାନ୍ତି, ନିଜର ଦୁଃଖକୁ ଖାତିର କରନ୍ତି ନାହିଁ, ‘ବହୁଜନ ହିତାୟ ବହୁଜନ ସୁଖ୍ୟ’କୁ ଆଧାର ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରି ଯିଏ ନିଜର ସ୍ଵର୍ଗକୁ ଜଳାଞ୍ଜଳି ଦେଇ ବିଶ୍ଵମଙ୍ଗଳ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଜିତ ହୋଇଯାଏ ସେ ମହାପୁଣ୍ୟ ଜାଗନ୍ମହାରୀ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଏହି ମହାପୁରୁଷଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ପତାକା ମନ ମନ ଏତି ଅଧିକ ରହେ । ସାମାଜିକ ମନ୍ଦିର ମନବରେ

ଦ୍ୱାରା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମହାପୁଣ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ କର ଏହାର ଅଭାବରେ କଥା କରିବା ଉଚ୍ଚତା ଦେଇଛି । ଆମର ସଂସ୍କୃତ ଶିକ୍ଷା ଦିଏ ଯେ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ଧରନ ଉଚ୍ଚତା ଦେଇଛି, ପ୍ରେମ ଧର୍ମ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ଜାତି ଅଛି, ମାନ୍ୟର ଜାତି । ଆମ ସଂସ୍କୃତ ଅନ୍ତିକ ବା ନାହିଁକ ରାଷ୍ଟ୍ରାୟତତାବାଦୀ ପ୍ରେୟୋକଙ୍କ ଭିତରେ ଥିବା ପ୍ରେମ ଉପରେ ଆଧାରିତ । ପ୍ରେମ କେହି ରେଖିପାରିବେ ନାହିଁ । ପଶୁ ଓ ପକ୍ଷାମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଆଧାର ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରି ଯିଏ ନିଜର ସ୍ଵର୍ଗକୁ ଜଳାଞ୍ଜଳି ଦେଇ ବିଶ୍ଵମଙ୍ଗଳ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଜିତ ହୋଇଯାଏ ସେ ମହାପୁଣ୍ୟ ଜାଗନ୍ମହାରୀ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଆମେ ଦେଖୁଣ୍ଟ ଗାଇ କିପରି ନିବକାର ଭାବୁରାଦି ଏବେ କୋମଳ ଭାବରେ ଗାଗେ ଯେ ସେହି ମାତ୍ର ସୁଲଭ ସ୍ଵର୍ଗରେ ହିଁ ବାହୁରାଟି ଉଠି ତିଆହୁଏ । ସେ ବାହୁରାକୁ ସପାକରି ଦିଏ ବିର୍ତ୍ତନା ହିଁ ନିର୍ବନ୍ଦିଷ୍ଟ ବିର୍ତ୍ତନା କିମ୍ବିତ ହେବା ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ଏହା

